Downloaded via the EU tax law app / web

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Il-?ames Awla)

22 ta’ Ottubru 2015 (*)

“Rinviju g?al de?i?joni preliminari – Sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) – Direttiva 2006/112/KE – Artikoli 2(1)(?) u 135(1)(d) sa (f) – Servizzi bi ?las – Tran?azzjonijiet ta’ skambju tal-munita virtwali ‘bitcoin’ kontra muniti tradizzjonali – E?enzjoni”

Fil-Kaw?a C?264/14,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Högsta förvaltningsdomstolen (Qorti amministrattiva suprema, l-Isvezja), permezz ta’ de?i?joni tas-27 ta’ Mejju 2014, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fit-2 ta’ ?unju 2014, fil-pro?edura

Skatteverket

vs

David Hedqvist,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Il-?ames Awla),

komposta minn T. von Danwitz, President tar-Raba’ Awla, li qieg?ed ja?ixxi b?ala President tal-?ames Awla, D. Šváby, A. Rosas (Relatur), E. Juhász u C. Vajda, Im?allfin,

Avukat ?enerali: J. Kokott,

Re?istratur: C. Strömholm, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tas-17 ta’ ?unju 2015,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

– g?all-iSkatteverket, minn M. Loeb, fil-kwalità ta’ konsulent legali,

– g?al D. Hedqvist, minn A. Erasmie, avukat, u M F. Berndt, jur. Kand.,

– g?all-Gvern Svedi?, minn A. Falk u E. Karlsson, b?ala a?enti,

– g?all-Gvern ?ermani?, minn T. Henze u K. Petersen, b?ala a?enti,

– g?all-Gvern Estonjan, minn K. Kraavi-Käerdi, b?ala a?ent,

– g?all-Kummissjoni Ewropea, minn L. Lozano Palacios u M. Owsiany-Hornung kif ukoll minn K. Simonsson u J. Enegren, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tas-16 ta’ Lulju 2015,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikoli 2(1) u 135(1) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta’ Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta’ taxxa fuq il-valur mi?jud (?U L 347, p. 1, iktar ?il quddiem id-“Direttiva tal-VAT?).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta’ tilwima bejn l-iSkatteverket (amministrazzjoni fiskali Svedi?a) u D. Hedqvist, dwar opinjoni preliminari mog?tija mill-iSkatterättsnämnden (kummissjoni tad-dritt fiskali) dwar l-issu??ettar g?at-taxxa fuq il-valur mi?jud tat-tran?azzjonijiet ta’ skambju ta’ muniti tradizzjonali kontra l-valuta virtwali “bitcoin”, jew vi?e versa, li D. Hedqvist irid jag?mel permezz ta’ kumpannija.

Il-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 Skont l-Artikolu 2 tad-Direttiva tal-VAT:

“1. It-transazzjonijiet li ?ejjin g?andhom ikunu so??etti g?all-VAT:

a) il-provvista ta’ merkanzija mag?mula bi ?las fit-territorju ta’ Stat Membru minn persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali;

[…]

?) il-provvista ta’ servizzi bi ?las fit-territorju ta’ Stat Membru minn persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali;

[…]”

4 L-Artikolu 14(1) ta’ din id-direttiva jipprovdi:

“‘Provvista ta’ merkanzija’ g?andha tfisser it-trasferiment tad-dritt ta’ sid li jiddisponi minn proprjetà tan?ibbli.”

5 L-Artikolu 24(1) tal-imsemmija direttiva huwa fformulat kif ?ej:

“‘Provvista ta’ servizzi’ g?andha tfisser kwalunkwe operazzjoni li ma tikkostitwix provvista ta’ merkanzija.”

6 L-Artikolu 135 tad-Direttiva tal-VAT jipprovdi:

“1. L-Istati Membri g?andhom je?entaw it-transazzjonijiet li ?ejjin:

[…]

d) transazzjonijet, inklu? negozjar, li jikkon?ernaw kontijiet ta’ depo?itu u kontijiet kurrenti, pagamenti, trasferimenti, debiti, ?ekkijiet u strumenti o?rajn negozzjabbli, imma esklu?a l-kollezzjoni tad-debitu;

e) transazzjoniet, inklu? negozjar, li jikkon?erna l-munita, karti tal-flus u muniti u?ati b?ala valuta legali, bl-e??ezzjoni ta’ o??etti tal-kollezzjoni, ji?ifieri, deheb, fidda u muniti o?rajn tal-metall jew karti tal-flus li normalment m’humiex u?ati b?ala valuta legali jew muniti b’interess numismatiku;

f) transazzjonijet, inklu? negozjar i?da mhux l-immani??jar jew i?-?amma fi?-?gur, f’ishma,

interessi f'kumpanniji jew asso?jazzjonijet, obbligazzjonijiet (debentures) u sigurtajiet o?rajn, i?da esklu?i dokumenti li jistabbilixxu titolu g?al merkanzija, u d-drittijiet jew sigurtajiet imsemmija fl-Artikolu 15(2);

[…]"

Id-dritt Svedi?

7 Ta?t il-Kapitolu 1 tal-Li?i (1994:200), dwar it-taxxa fuq il-valur mi?jud [mervärdesskattelagen (1994:200), iktar ?il quddiem il-"li?i dwar il-VAT"], l-Artikolu 1 jipprovdi li l-VAT hija dovuta lill-Istat g?all-kunsinni jew il-provvista fuq it-territorju nazzjonali ta' o??etti jew ta' servizzi taxxabbli li jsiru minn persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali.

8 Il-Kapitolu 3 ta' din il-li?i jinkludi l-Artikolu 23(1) li permezz tieg?u huma e?enti mill-VAT il-kunsinni ta' karti tal-flus u ta' muniti li jikkostitwixxu mezzi ta' ?las legali, bl-e??ezzjoni ta' o??etti ta' kollezzjoni, ji?ifieri l-bi??iet tad-deheb, tal-fidda jew f'metall ie?or, kif ukoll il-karti tal-flus, li ma humiex normalment u?ati fil-funzjoni tag?hom b?ala mezz ta' ?las legali jew li g?andhom interess numismatiku.

9 Ta?t dan l-istess Kapitolu 3, l-Artikolu 9 jipprovdi l-e?enzjoni tal-provvisti ta' servizzi bankarji u finanzjarji kif ukoll it-tran?azzjonijiet ta' kambju ta' valuri mobiljari u t-tran?azzjonijiet simili. Is-servizzi bankarji u finanzjarji ma jkoprux l-attività notarili, is-servizzi ta' ?las ta' r?evuti u s-servizzi amministrattivi li jinvolvu l-fatturazzjoni jew il-kiri tal-ispazji ta' ?a?na.

Il-fatti tal-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

10 D. Hedqvist jixtieq jipprovdi, permezz tal-intermedjarju ta' kumpannija, servizzi li jikkonsistu fl-iskambju ta' valuta tradizzjonali kontra l-valuta virtwali "bitcoin", u vi?e versa.

11 Mid-de?i?joni tar-rinviju jirri?ulta li l-valuta virtwali "bitcoin" hija u?ata, prin?ipalment, g?all-?lasijiet bejn individwi fuq l-internet kif ukoll f'?erti ?wienet online li ja??ettaw din il-valuta. Din il-valuta virtwali ma g?andhiex emittent uniku, i?da hija direttament ma?luqa fuq netwerk permezz ta' algoritmu spe?jali. Is-sistema tal-valuta virtwali "bitcoin" tawtorizza ?-?amma u t-trasferiment b'mod anonimu ta' somom ta' "bitcoin". Indirizz "bitcoin" jista' jitqabbel ma' numru ta' kont tal-bank.

12 Filwaqt li tirreferi g?al rapport tal-2012 tal-Bank ?entrali Ewropew dwar il-valuti virtwali, il-qorti tar-rinviju tindika li valuta virtwali tista' ti?i ddefinita b?ala tip ta' munita di?itali mhux irregolamentata, ma?ru?a u vverifikata mill-i?viluppaturi tag?ha u a??ettata mill-membri ta' komunità virtwali spe?ifika. Il-valuta virtwali "bitcoin" tag?mel parti mill-valuti virtwali msej?a "bi fluss f'?ew? direzzjonijiet", li l-utenti jistg?u jixtru u jbieg?u abba?i ta' rata ta' kambju. Tali valuti virtwali huma analogi g?all-valuti l-o?ra skambjabbli fir-rigward tal-u?u tag?hom fid-dinja reali. Huma jippermettu li jinxtraw beni u servizzi kemm reali kif ukoll virtwali. Il-valuti virtwali huma differenti mill-flus elettroni?i, kif iddefiniti fid-Direttiva 2009/110/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tas-16 ta' Settembru 2009, dwar il-bidu, l-e?er?izzju u s-supervi?joni prudenzjali tan-negozju tal-istituzzjonijiet tal-flus elettroni?i li temenda d-Direttivi 2005/60/KE u 2006/48/KE u li t?assar id-Direttiva 2000/46/KE (?U L 267, p. 7), sa fejn, id-differenza ta' din il-munita, fil-ka? tal-valuti virtwali l-fondi huma espressi mhux fl-unità ta' kont tradizzjonali, pere?empju, f'ewro, i?da f'unità ta' kont virtwali, b?all-"bitcoin".

13 Il-qorti tar-rinviju tindika li t-tran?azzjonijiet li D. Hedqvist qieg?ed jippjana li jwettaq isiru f'forma elettronika, permezz tas-sit tal-internet tal-kumpannija tieg?u. Din il-kumpannija trid tixtri unitajiet tal-valuta virtwali "bitcoin" direttament ming?and individwi u impri?i, jew inkella minn bor?a ta' kambju internazzjonali. Dawn l-unitajiet imbag?ad jinbieg?u mill-imsemmija kumpannija fuq tali

bor?a ta’ kambju jew jin?a?nu. Il-kumpannija ta’ D. Hedqvist trid tbieg? ukoll tali unitajiet lill-individwi jew lill-impri?i li jkunu g?amlu ordni fuq is-sit tal-internet tag?ha. Fl-ipote?i li l-klijent ja??etta l-prezz fi Krona Svedi?a propost mill-kumpannija ta’ D. Hedqvist u jkun ri?evut il-?las, l-unitajiet tal-valuta virtwali “bitcoin” jintbag?tu awtomatikament lill-indirizz “bitcoin” indikat. L-unitajiet tal-valuta virtwali “bitcoin” mibjug?ha minn din il-kumpannija huma dawk li hija tixtri fuq il-bor?a ta’ skambju direttament wara li l-klijent ikun g?amel l-ordni tieg?u, jew inkella dawk li jkollha di?à ma??unin. Il-prezz propost mill-imsemmija kumpannija lill-klijenti ji?i ddeterminat skont il-prezz fis-se?? fuq bor?a ta’ skambju spe?ifika, li mieg?u ji?died per?entwali. Id-differenza bejn il-prezz tax-xiri u l-prezz tal-bejg? tikkostitwixxi l-profitt tal-kumpannija ta’ D. Hedqvist. Din il-kumpannija ma tiffatturax spejje? o?ra.

14 It-tran?azzjonijiet li D. Hedqvist g?andu l-intenzjoni li jwettaq huma limitati g?alhekk g?ax-xiri u g?all-bejg? ta’ unitajiet tal-munita virtwali “bitcoin” bi skambju ta’ valuti tradizzjonali, b?all-Krona Svedi?a, jew vi?e versa. Mid-de?i?joni tar-rinviju ma jirri?ultax li huma relatati ma’ ?las f’“bitcoin”.

15 Qabel ma jibda jwettaq tali tran?azzjonijiet, D. Hedqvist talab opinjoni preliminari lill-kummissjoni tad-dritt fiskali sabiex ikun jaf jekk il-VAT g?andhiex tit?allas max-xiri jew mal-bejg? ta’ unitajiet tal-valuta virtwali “bitcoin”.

16 F’opinjoni tal-14 ta’ Ottubru 2013, din il-kummissjoni kkunsidrat, abba?i tas-sentenza First National Bank of Chicago (C?172/96, EU:C:1998:354), li D. Hedqvist ser joffri servizz ta’ skambju bi ?las. Hija madankollu dde?idiet li dan is-servizz ta’ kambju jaqa’ ta?t l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 9 li jinsab fil-Kapitolu 3 tal-li?i dwar il-VAT.

17 Skont il-kummissjoni tad-dritt fiskali, il-valuta virtwali “bitcoin” hija mezz ta’ ?las u?at b’mod analogu g?all-mezzi ta’ ?las legali. Barra minn hekk, l-espressjoni “valuta legali” li tinsab fl-Artikolu 135(1)(e) tad-Direttiva tal-VAT hija u?ata sabiex tillimita l-kamp ta’ applikazzjoni tal-e?enzjoni fir-rigward tal-karti tal-flus tal-bank u l-muniti. Minn dan jirri?ulta li din l-espressjoni g?andha tinftiehem fis-sens li tikkon?erna biss il-karti tal-flus tal-bank u l-muniti, u mhux il-valuti. Din l-interpretazzjoni hija wkoll konformi mal-g?an inti? mill-e?enzjonijiet previsti fl-Artikolu 135(1)(b) sa (g) tad-Direttiva tal-VAT, ji?ifieri li ji?u evitati d-diffikultajiet relatati mal-issu??ettar g?all-VAT tas-servizzi finanzjarji.

18 L-iSkatteverket ippre?entat rikors kontra d-de?i?joni tal-kummissjoni tad-dritt fiskali quddiem il-Högsta förvaltningsdomstolen (qorti amministrattiva suprema), fejn issostni li s-servizz inklu? fit-talba ta’ D. Hedqvist ma jaqax ta?t l-e?enzjoni prevista fil-Kapitolu 3, Artikolu 9 tal-Li?i dwar il-VAT.

19 D. Hedqvist isostni, min-na?a tieg?u, li r-rikors ippre?entat mill-iSkatteverket g?andu ji?i mi??ud u li l-opinjoni preliminari tal-kummissjoni tad-dritt fiskali g?andha ti?i kkonfermata.

20 Il-qorti tar-rinviju hija tal-opinjoni li jista’ ji?i dedott mis-sentenza First National Bank of Chicago (C?172/96, EU:C:1998:354) li t-tran?azzjoni ta’ kambju ta’ valuta virtwali kontra valuta tradizzjonali, u vi?e versa, mag?mula bi ?las ta’ somma li tikkorrispondi g?all-mar?ni bejn il-prezz tax-xiri m?allas mill-operatur u l-prezz tal-bejg? ipprattikat minnu jikkostitwixxu provvisti ta’ servizzi bi ?las. F’tali ipote?i, tqum il-kwistjoni dwar jekk dawn it-tran?azzjonijiet jaqg?ux ta?t wa?da mill-e?enzjonijiet previsti fl-Artikolu 135(1) tad-Direttiva tal-VAT, g?as-servizzi finanzjarji, b’mod iktar pre?i? dawk li jinsabu fil-punti (d) sa (f) ta’ din id-dispo?izzjoni.

21 Peress li qamulha dubji fir-rigward tal-kwistjoni ta’ jekk wa?da minn dawn l-e?enzjonijiet tapplikax g?al tali tran?azzjonijiet, il-Högsta förvaltningsdomstolen (qorti amministrattiva suprema) idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri quddiemha u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja id-domandi preliminari segwenti:

“1) L-Artikolu 2(1) tad-Direttiva tal-VAT, g?andu ji?i interpretat fis-sens li t-tran?azzjonijiet fil-forma li ?iet deskritta b?ala l-kambju ta’ munita virtwali lejn munita tradizzjonali u vi?e versa, imwettaq g?al korrispettiv li ji?died mill-fornitur meta ti?i kkalkulata r-rata tal-kambju, jikkostitwixxu provvisti ta’ servizzi mwettqa bi ?las?

2) Fil-ka? li r-risposta g?all-ewwel domanda tkun po?ittiva, l-Artikolu 135(1) [ta’ din id-direttiva] g?andu ji?i interpretat fis-sens li t-tran?azzjonijiet ta’ kambju kif deskritti iktar ?il fuq huma e?entati?”

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ewwel domanda

22 Permezz tal-ewwel domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 2(1)(?) tad-Direttiva tal-VAT g?andux ji?i interpretat fis-sens li jikkostitwixxu provvisti ta’ servizzi bi ?las, fis-sens ta’ din id-dispo?izzjoni, tran?azzjonijiet, b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li jikkonsistu fl-iskambju ta’ valuti tradizzjonali kontra unitajiet tal-valuta virtwali “bitcoin”, u vi?e versa, li jsiru kontra l-?las ta’ somma li tikkorrispondi g?all-mar?ni mag?mul mid-differenza bejn, minn na?a, il-prezz li fih l-operatur ikkon?ernat jixtri l-valuti u, min-na?a l-o?ra, il-prezz li fih huwa jbieg? lill-klijenti tieg?u.

23 L-Artikolu 2(1) tad-Direttiva tal-VAT jissu??etta g?all-VAT il-kunsinni ta’ o??etti u l-provvisti ta’ servizzi mag?mula bi ?las fit-territorju ta’ Stat Membru minn persuna taxxabbli li ta?ixxi b?ala tali.

24 G?andu ji?i kkonstatat, fl-ewwel lok, li l-valuta virtwali bi fluss f’?ew? direzzjonijiet “bitcoin”, li ser ti?i skambjata kontra valuti tradizzjonali fil-kuntest ta’ tran?azzjonijiet ta’ skambju, ma tistax ti?i kkwalifikata b?ala “proprjetà tan?ibbli” fis-sens tal-Artikolu 14 tad-Direttiva tal-VAT, peress li, kif irrilevat l-Avukat ?enerali fil-punt 17 tal-konklu?jonijiet tag?ha, l-unika g?an ta’ din il-valuta virtwali huwa dak ta’ mezz ta’ ?las.

25 L-istess japplika g?all-valuti tradizzjonali, peress li huma muniti li huma mezzi ta’ ?las legali (ara, f’dan is-sens, is-sentenza First National Bank of Chicago, C?172/96, EU:C:1998:354, punt 25).

26 Konsegwentement, it-tran?azzjonijiet inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li jikkonsistu fl-iskambju ta’ mezzi ta’ ?las differenti, ma jaqg?ux ta?t il-kun?ett ta’ “provvista ta’ merkanzija [o??etti]”, previst fl-imsemmi Artikolu 14 tad-Direttiva. F’dawn il-kundizzjonijiet, dawn it-tran?azzjonijiet jikkostitwixxu provvisti ta’ servizzi, fis-sens tal-Artikolu 24 tad-Direttiva tal-VAT.

27 Fir-rigward, fit-tieni lok, tan-natura oneru?a ta’ provvista ta’ servizzi, g?andu jitfakkar li provvista ta’ servizzi ssir “bi ?las” fis-sens tal-Artikolu 2(1)(?) tad-Direttiva tal-VAT, u g?alhekk hija su??etta g?all-VAT, fil-ka? biss li tkun te?isti rabta diretta bejn is-servizz mog?ti u l-kontroparti mi?bura mill-persuna taxxabbli (sentenzi Loyalty Management UK u Baxi Group, C?53/09 u C?55/09, EU:C:2010:590, punt 51 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata, u Serebryannay vek, C?283/12, EU:C:2013:599, punt 37). Tali rabta diretta ti?i stabbilita meta bejn il-fornitur ta’ din il-provvista u l-benefi?jarju tkun te?isti relazzjoni legali li fil-kuntest tag?ha ji?u skambjati prestazzjonijiet re?ipro?i, fejn il-kumpens ri?evut mill-fornitur ta’ din il-provvista jikkostitwixxi l-korrispettiv effettiv tas-servizz ipprovdut lill-benefi?jarju (sentenza Le Rayon d’Or, C?151/13, EU:C:2014:185, punt 29 u l-?urisprudenza ??itata).

28 Fil-kaw?a prin?ipali, mill-elementi tal-pro?ess mibg?ut lill-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li bejn il-

kumpannija ta’ D. Hedqvist u l-kokontrattanti tag?ha te?isti relazzjoni legali re?iproka li fil-kuntest tieg?u l-partijiet g?at-tran?azzjoni jintrabtu re?iprokament li j?edu ammonti f’?erta valuta u li jir?ievu l-kontroparti f’valuta virtwali bi fluss f’?ew? direzzjonijiet, jew vi?e versa. Huwa wkoll espost li din il-kumpannija ti?i remunerata g?all-provvista ta’ servizzi tag?ha permezz ta’ kontroparti li tikkorrispondi g?all-mar?ni li hija tinkludi fil-kalkolu tar-rati ta’ kambju li g?alihom hija tkun disposta tbieg? u tixtri l-valuti kkon?ernati.

29 Il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet li huwa irrilevanti, g?all-finijiet tad-determinazzjoni tan-natura oneru?a ta’ provvista ta’ servizzi, il-fatt li tali remunerazzjoni ma tie?ux il-forma ta’ ?las ta’ kummissjoni jew ta’ ?las ta’ spejje? spe?ifi?i (sentenza First National Bank of Chicago, C?172/96, EU:C:1998:354, punt 33).

30 G?andu ji?i kkunsidrat, fir-rigward tad-dispo?izzjonijiet pre?edenti, li tran?azzjonijiet, b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, jikkostitwixxu provvisti ta’ servizzi li jsiru bil-?las ta’ kontroparti li g?andha rabta diretta mas-servizz mog?ti, ji?ifieri provvisti ta’ servizzi bi ?las fis-sens tal-Artikolu 2(1)(?) tad-Direttiva tal-VAT.

31 G?alhekk, ir-risposta g?all-ewwel domanda g?andha tkun li l-Artikolu 2(1)(?) tad-Direttiva tal-VAT g?andu ji?i interpretat fis-sens li jikkostitwixxu provvisti ta’ servizzi bi ?las, fis-sens ta’ din id-dispo?izzjoni, tran?azzjonijiet, b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li jikkonsistu fl-iskambju ta’ valuti tradizzjonali kontra unitajiet tal-valuta virtwali “bitcoin”, u vi?e versa, li jsiru kontra l-?las ta’ somma li tikkorrispondi g?all-mar?ni mag?mul mid-differenza bejn, minn na?a, il-prezz li fih l-operatur ikkon?ernat jixtri l-valuti u, min-na?a l-o?ra, il-prezz li fih ibieg?hom lill-klijenti tieg?u.

Fuq it-tieni domanda

32 Permezz tat-tieni domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 135(1)(d) sa (f) tad-Direttiva tal-VAT g?andux ji?i interpretat fis-sens li huma e?enti mill-VAT provvisti ta’ servizzi, b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li jikkonsistu fl-iskambju ta’ valuti tradizzjonali kontra unitajiet tal-valuta virtwali “bitcoin”, u vi?e versa, li jsiru kontra l-?las ta’ somma li tikkorrispondi g?all-mar?ni mag?mul mid-differenza bejn, minn na?a, il-prezz li fih l-operatur ikkon?ernat jixtri l-valuti u, min-na?a l-o?ra, il-prezz li fih ibieg?hom lill-klijenti tieg?u.

33 Preliminarjament, g?andu jitfakkar illi, skont il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, l-e?enzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 135 tad-Direttiva tal-VAT jikkostitwixxu kun?etti awtonomi tad-dritt tal-Unjoni li g?andhom b?ala g?an li jevitaw diver?enzi fl-applikazzjoni tas-sistema tal-VAT minn Stat Membru g?al ie?or (ara, b’mod partikolari, is-sentenzi Skandinaviska Enskilda Banken, C?540/09, EU:C:2011:137, punt 19 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata, u DTZ Zadelhoff, C?259/11, EU:C:2012:423, punt 19).

34 Hija wkoll ?urisprudenza stabbilita li t-termini u?ati sabiex jindikaw l-imsemmija e?enzjonijiet g?andhom ji?u interpretati b’mod strett, peress illi jikkostitwixxu derogi g?all-prin?ipju ?enerali li jg?id li l-VAT tin?abar fuq kull provvista ta’ servizz bi ?las minn persuna taxxabbli (sentenzi Ludwig, C?453/05, EU:C:2007:369, punt 21, u DTZ Zadelhoff, C?259/11, EU:C:2012:423, punt 20).

35 Madankollu, l-interpretazzjoni tal-imsemmija termini g?andha tkun konformi mal-g?anijiet inti?i mill-e?enzjonijiet previsti fl-Artikolu 135(1) tad-Direttiva tal-VAT u tirrispetta r-rekwi?iti tal-prin?ipju tan-newtralità fiskali inerenti g?as-sistema komuni tal-VAT. G?aldaqstant, din ir-regola ta’ interpretazzjoni stretta ma tfissirx li t-termini u?ati sabiex ji?u ddefiniti l-e?enzjonijiet stipulati fl-imsemmi Artikolu 135(1) g?andhom ji?u interpretati b’mod li jipprivahom mill-effetti tag?hom (ara, b’mod partikolari, is-sentenzi Don Bosco Onroerend Goed, C?461/08, EU:C:2009:722, punt 25; DTZ Zadelhoff, C?259/11, EU:C:2012:423, punt 21, u J.J. Komen en Zonen Beheer

Heerhugowaard, C?326/11, EU:C:2012:461, punt 20).

36 F’dan ir-rigward, mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li l-e?enzjonijiet previsti fl-Artikolu 135(1)(d) sa (f) huma inti?i b’mod partikolari sabiex jikkumpensaw id-diffikultajiet marbuta mad-determinazzjoni tal-ba?i ta’ taxxa applikabbli, kif ukoll l-ammont ta’ VAT li g?andu ji?i mnaqqas (ara, b’mod partikolari, is-sentenza Velvet & Steel Immobilien, C?455/05, EU:C:2007:232, punt 24, kif ukoll id-digriet Tiercé Ladbroke, C?231/07 u C?232/07, EU:C:2008:275, punt 24).

37 Barra minn hekk, it-tran?azzjonijiet e?entati mill-VAT abba?i ta’ dawn id-dispo?izzjonijiet huma, min-natura tag?hom, tran?azzjonijiet finanzjarji, minkejja li ma g?andhomx ne?essarjament ji?u effettwati mill-banek jew mill-istabbilimenti finanzjarji (ara s-sentenzi Velvet & Steel Immobilien, C?455/05, EU:C:2007:232, punti 21 u 22 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata, u Granton Advertising, C?461/12, EU:C:2014:1745, punt 29).

38 Fir-rigward, fl-ewwel lok, tal-e?enzjonijiet previsti fl-Artikolu 135(1)(d) tad-Direttiva tal-VAT, g?andu jitfakkar li, skont it-termini ta’ din id-dispo?izzjoni, l-Istati Membri je?entaw it-tran?azzjonijiet li jikkon?ernaw b’mod partikolari “depo?itu u kontijiet kurrenti, pagamenti, trasferimenti, debiti, ?ekkijiet u strumenti o?rajn negozzjabbli”.

39 It-tran?azzjonijiet e?enti skont l-imsemmija dispo?izzjoni huma g?alhekk iddefiniti skont in-natura tal-provvisti ta’ servizzi. Sabiex ji?u kkwalifikati b?ala tran?azzjonijiet e?enti, is-servizzi inkwistjoni g?andhom jifformaw unità distinta, evalwata b’mod globali, li g?andha b?ala effett li tissodisfa l-funzjonijiet spe?ifi?i u essenzjali ta’ servizz deskritt f’din l-istess dispo?izzjoni (ara s-sentenza Axa UK, C?175/09, EU:C:2010:646, punti 26 u 27 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

40 Mill-formulazzjoni tal-Artikolu 135(1)(d) tad-Direttiva tal-VAT, moqri fid-dawl tas-sentenza Granton Advertising (C?461/12, EU:C:2014:1745, punti 37 u 38), jirri?ulta li t-tran?azzjonijiet imsemmija f’din id-dispo?izzjoni jikkon?ernaw servizzi jew strumenti li l-mod ta’ funzjonament tag?hom jimplika trasferiment ta’ flus.

41 Barra minn hekk, kif sostniet l-Avukat ?enerali fil-punti 51 u 52 tal-konklu?jonijiet tag?ha, l-imsemmija dispo?izzjoni ma tirreferix g?at-tran?azzjonijiet relatati mal-munita stess, peress li dawn huma s-su??ett ta’ dispo?izzjoni spe?ifika, ji?ifieri l-Artikolu 135(1)(e) tad-Direttiva tal-VAT.

42 Peress li l-valuta virtwali “bitcoin” hija mezz ta’ ?las kuntrattwali hija ma tista’ titqies, minn na?a, la b?ala kont kurrenti u lanqas b?ala depo?itu ta’ fondi, ?las jew trasferiment. Min-na?a l-o?ra, b’differenza mid-debiti, ?ekkijiet u strumenti o?rajn negozzjabbli msemmija fl-Artikolu 135(1)(d) tad-Direttiva tal-VAT, hija tikkostitwixxi mezz ta’ ?las dirett bejn l-operaturi li ja??ettawha.

43 G?aldaqstant, tran?azzjonijiet b?al dawk fil-kaw?a prin?ipali ma jaqg?ux ta?t il-kamp ta’ applikazzjoni tal-e?enzjonijiet previsti f’din id-dispo?izzjoni.

44 Fir-rigward, fit-tieni lok, tal-e?enzjonijiet previsti fl-Artikolu 135(1)(e) tad-Direttiva tal-VAT, din id-dispo?izzjoni tipprovdi li l-Istati Membri je?entaw it-tran?azzjonijiet relatati b’mod partikolari mal-“munita, karti tal-flus u muniti u?ati b?ala valuta legali”.

45 F’dan ir-rigward, g?andu jitfakkar li l-kun?etti u?ati f’din id-dispo?izzjoni g?andhom ji?u interpretati u applikati b’mod uniformi fid-dawl tal-ver?jonijiet e?istenti fil-lingwi kollha tal-Unjoni (ara, f’dan is-sens, is-sentenzi Velvet & Steel Immobilien, C?455/05, EU:C:2007:232, punt 16 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata, u Il-Kummissjoni vs Spanja, C?189/11, EU:C:2013:587, punt 56).

46 Kif sostniet l-Avukat ?enerali fil-punti 31 sa 34 tal-konklu?jonijiet tag?ha, id-diversi

ver?jonijiet lingwisti?i tal-Artikolu 135(1)(e) tad-Direttiva tal-VAT ma jippermettux li ji?i ddeterminat ming?ajr ambigwità jekk din id-dispo?izzjoni tapplikax biss g?at-tran?azzjonijiet relatati mal-valuti tradizzjonali jew inkella, g?all-kuntrarju, jekk japplikawx ukoll g?at-tran?azzjonijiet li jinvolvu valuta o?ra.

47 Fil-pre?enza ta' diver?enzi lingwisti?i, din l-espressjoni ma tistax ti?i evalwata esklu?ivament fuq ba?i testwali. G?alhekk, g?andu jkun hemm lok g?all-interpretazzjoni ta' din l-espressjoni fid-dawl tal-kuntest li minnu tag?mel parti, tal-g?anijiet jew tal-istruttura tad-Direttiva tal-VAT (ara s-sentenzi Velvet & Steel Immobilien, C?455/05, EU:C:2007:232, punt 20 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata, u Il-Kummissjoni vs Spanja, C?189/11, EU:C:2013:587, punt 56).

48 Kif tfakkar fil-punti 36 u 37 ta' din is-sentenza, l-e?enzjonijiet previsti fl-Artikolu 135(1)(e) tad-Direttiva tal-VAT huma inti?i b'mod partikolari sabiex jikkumpensaw id-diffikultajiet marbuta mad-determinazzjoni tal-ba?i ta' taxxa applikabbli kif ukoll l-ammont ta' VAT li g?andu jitnaqqas li jqumu fil-kuntest tal-intaxxar tat-tran?azzjonijiet finanzjarji.

49 Issa, it-tran?azzjonijiet dwar il-valuti mhux tradizzjonali, ji?ifieri dawk differenti mill-muniti li huma mezzi ta' ?las legali f'pajji? wie?ed jew f'diversi pajji?i, sa fejn dawn il-valuti ji?u a??ettati mill-parti fi tran?azzjoni b?ala mezz ta' ?las alternattiv g?all-mezzi ta' ?las legali u l-uniku g?an tag?hom huwa dak ta' mezz ta' ?las, jikkostitwixxu tran?azzjonijiet finanzjarji.

50 Barra minn hekk, kif D. Hedqvist sostna essenzjalment matul is-seduta, fil-ka? partikolari ta' tran?azzjonijiet b?at-tran?azzjonijiet ta' skambju, id-diffikultajiet marbuta mad-determinazzjoni tal-ba?i taxxabbli u tal-ammont tal-VAT li g?andu jitnaqqas jistg?u jkunu identi?i, kemm jekk ikun ka? ta' skambju ta' valuti tradizzjonali, normalment e?entati ta?t l-Artikolu 135(1)(e) tad-Direttiva tal-VAT, jew ta' skambju, minn na?a, ta' tali valuti kontra, min-na?a l-o?ra, ta' valuti virtwali bi fluss f'?ew? direzzjonijiet li, ming?ajr ma huma mezzi ta' ?las legali, jikkostitwixxu mezz ta' ?las a??ettati mill-partijiet g?al tran?azzjoni, u vi?e versa.

51 G?alhekk mill-kuntest u mill-g?an tal-imsemmi Artikolu 135(1)(e) jirri?ulta li interpretazzjoni ta' din id-dispo?izzjoni li hija tkopri t-tran?azzjonijiet relatati mal-valuti tradizzjonali biss twassal sabiex jit?alla ming?ajr parti mill-effetti tieg?u.

52 Fil-kaw?a prin?ipali, huwa pa?ifiku li l-valuta virtwali "bitcoin" g?andha b?ala uniku g?an dak ta' mezz ta' ?las u li hija a??ettata g?al dan il-g?an minn ?erti operaturi.

53 Konsegwentement, g?andu ji?i konklu? li l-Artikolu 135(1)(e) tad-Direttiva tal-VAT jkopri wkoll il-provvisti ta' servizzi, b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li jikkonsistu fl-iskambju ta' valuti tradizzjonali kontra unitajiet tal-valuta virtwali "bitcoin", u vi?e versa, li jsiru kontra l-?las ta' somma li tikkorrispondi g?all-mar?ni mag?mul mid-differenza bejn, minn na?a, il-prezz li fih l-operatur ikkon?ernat jixtri l-valuti u, min-na?a l-o?ra, il-prezz li fih ibieg? lill-klijenti tieg?u.

54 Fir-rigward, fl-a??ar lok, tal-e?enzjonijiet previsti fl-Artikolu 135(1)(f) tad-Direttiva tal-VAT, huwa bi??ejjed li jitfakkar li din id-dispo?izzjoni tkopri b'mod partikolari t-tran?azzjonijiet li jirrigwardaw "ishma, interessi f'kumpanniji jew asso?jazzjonijet, obbligazzjonijiet (debentures)", ji?ifieri sigurtajiet li jag?tu drittijiet ta' proprjetà fuq persuni ?uridi?i, kif ukoll "sigurtajiet o?ra", li g?andhom ji?u kkunsidrati li huma ta' natura paragunabbli meta mqabbla mas-sigurtajiet spe?ifikament imsemmija minn din id-dispo?izzjoni (sentenza Granton Advertising, C?461/12, EU:C:2014:1745, punt 27).

55 Issa, huwa pa?ifiku li l-valuta virtwali "bitcoin" ma hija la sigurtajiet li jag?tu dritt ta' proprjetà fuq persuni ?uridi?i u lanqas sigurtajiet ta' natura paragunabbli.

56 G?aldaqstant, it-tran?azzjonijiet inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ma jaqg?ux ta?t il-kamp ta' applikazzjoni tal-e?enzjonijiet previsti fl-Artikolu 135(1)(f) tad-Direttiva tal-VAT.

57 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet pre?edenti, ir-risposta g?at-tieni domanda g?andha tkun li:

– l-Artikolu 135(1)(e) tad-Direttiva tal-VAT g?andu ji?i interpretat fis-sens li provvisti ta' servizzi, b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li jikkonsistu fl-iskambju ta' valuta tradizzjonali kontra unitajiet tal-valuta virtwali "bitcoin", u vi?e versa, li jsiru kontra l-?las ta' somma li tikkorrispondi g?all-mar?ni mag?mul mid-differenza bejn, minn na?a, il-prezz li fih l-operatur ikkon?ernat jixtri l-valuti u, min-na?a l-o?ra, il-prezz li fih ibieg? lill-klijenti tieg?u, jikkostitwixxu tran?azzjonijiet e?entati mill-VAT, fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni;

– l-Artikolu 135(1)(d) u (f) tad-Direttiva tal-VAT g?andu ji?i interpretat fis-sens li tali provvisti ta' servizzi ma jaqg?ux fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dawn id-dispo?izzjonijiet.

Fuq l-ispejje?

58 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as?sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (Il-?ames Awla) taqta' u tidde?iedi:

1) **L-Artikolu 2(1)(?) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud, g?andu ji?i interpretat fis-sens li jikkostitwixxu provvisti ta' servizzi bi ?las, fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni, tran?azzjonijiet, b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li jikkonsistu fl-iskambju ta' valuti tradizzjonali kontra unitajiet tal-valuta virtwali "bitcoin", u vi?e versa, li jsiru kontra l-?las ta' somma li tikkorrispondi g?all-mar?ni mag?mul mid-differenza bejn, minn na?a, il-prezz li fih l-operatur ikkon?ernat jixtri l-valuti u, min-na?a l-o?ra, il-prezz li fih ibieg?hom lill-klijenti tieg?u.**

2) **L-Artikolu 135(1)(e) tad-Direttiva 2006/112 g?andu ji?i interpretat fis-sens li provvisti ta' servizzi, b?al dawk inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, li jikkonsistu fl-iskambju ta' valuta tradizzjonali kontra unitajiet tal-valuta virtwali "bitcoin", u vi?e versa, li jsiru kontra l-?las ta' somma li tikkorrispondi g?all-mar?ni mag?mul mid-differenza bejn, minn na?a, il-prezz li fih l-operatur ikkon?ernat jixtri l-valuti u, min-na?a l-o?ra, il-prezz li fih ibieg? lill-klijenti tieg?u, jikkostitwixxu tran?azzjonijiet e?entati mill-VAT, fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni;**

L-Artikolu 135(1)(d) u (f) tad-Direttiva 2006/112 g?andu ji?i interpretat fis-sens li tali provvisti ta' servizzi ma jaqg?ux fil-kamp ta' applikazzjoni ta' dawn id-dispo?izzjonijiet.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: l-Isvedi?.